

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

П о я с н ю в а л ь н а з а п и с к а

до дипломної роботи

М А Г І С Т Р

(освітній ступінь)

на тему: «Підвищення міжнародної конкурентоспроможності підприємства»

Виконала: студентка 2 року навчання,

групи 8.06.07.15.01,

спеціальності 8.03050301 «Міжнародна
економіка»

Воронович К.О.

Керівник: к.е.н., доцент Дзеніс О.О.

Рецензент: к.е.н., доцент Дуна Н.Г.

Актуальність теми. Однією з найважливіших складових ринкової економіки виступає міжнародна конкурентоспроможність підприємства. Саме вона відображає можливість та ефективність адаптації підприємства до умов, що диктуються конкурентним середовищем. Для будь-якого підприємства однією з головних умов досягнення високого рівня прибутковості є забезпечення конкурентоспроможності товарів та послуг, що виробляються. Як показує практика, цієї мети досягають підприємства з більш високим конкурентним потенціалом. Конкурентний потенціал включає в себе як реальну, так і потенційну здатність підприємства розробляти, виготовляти, збувати та обслуговувати в конкретних сегментах ринку конкурентоздатні вироби, а саме товари, що випереджають аналогічні за якісно-ціновими характеристиками і формують більший високий рівень попиту у споживачів. Сьогодні проблема підвищення міжнародної конкурентоспроможності дуже актуальна для підприємств України. Згідно зі структурою національної економіки України ключове положення в її економіці займають промислові підприємства. Отже, сьогодні формування заходів щодо підвищення конкурентоспроможності підприємства як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках є однією з найважливіших складових діяльності кожного промислового підприємства України.

Однією з головних причин сучасної економічної кризи та низької конкурентоспроможності українських товарів та наданих послуг є нездатність вітчизняних підприємств боротися за розширення своєї частки на внутрішньому та зовнішньому ринках, просувати свої товари та формувати свого споживача, поставивши його інтереси у центр всієї виробничої та комерційної діяльності. В умовах глобалізації світової економіки глобалізується і конкуренція товаровиробників. Практично завжди це конкуренція з відомими, крупними виробниками. Для того, щоб підприємство мало можливість успішно діяти в умовах ринкової економіки, воно повинно оперативнo формувати раціональні варіанти відповідей на всі зміни, які щоденно виникають у процесі його ділової активності.

Дослідження теоретичних основ та практичного аналізу і оцінки рівня міжнародної конкурентоспроможності підприємства знайшли своє відображення у працях таких вчених, як: Ю .Б. Іванов, П .А. Орлов, О .Ю . Іванова, І .О . Піддубний І .О ., А .І. Піддубна, Піддубна Л .І., М .Х . М ексон, Я .Д . Качмарик, П .О . Куцик, Р .Л . Лупак, І .Я . Качмарик, І .В . Багрова, О .Г . Нефедова, О .Є . Россіхіна та інші.

Здобутки цих учених дозволили вирішити важливі питання, пов'язані з підвищенням рівня міжнародної конкурентоспроможності підприємств. Необхідність налагодження процесу обрання відповідної стратегії, методики оцінки рівня конкурентоспроможності українських промислових підприємств та формування заходів щодо її підвищення підтверджують актуальність теми дипломної роботи, зумовлює мету, перелік і зміст завдань.

Метою дипломної роботи є розроблення теоретичних положень, методичних підходів і практичних рекомендацій щодо вдосконалення процесу підвищення міжнародної конкурентоспроможності підприємства.

Для досягнення зазначеної мети в роботі поставлено і вирішено такі завдання:

розглянуто теоретичні основи підвищення міжнародної конкурентоспроможності підприємства;

проаналізовано сутність та структуру міжнародної конкурентоспроможності підприємства;

розглянуто теоретичні основи забезпечення міжнародної конкурентоспроможності підприємства;

проаналізовано показники фінансово-господарської діяльності ПАТ «Турбогаз» та проведено оцінку положення підприємства на зовнішньому ринку;

проаналізовано зовнішньоекономічну діяльність ПАТ «Турбогаз»;

проведено оцінку рівня міжнародної конкурентоспроможності ПАТ «Турбогаз»;

визначено основні стратегії підвищення міжнародної конкурентоспроможності підприємства;

визначено основні пріоритетні напрямки розвитку міжнародної конкурентоспроможності ПАТ «Турбогаз»;

Об'єктом цього дослідження є процес підвищення міжнародної конкурентоспроможності підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні положення та методичні підходи щодо підвищення міжнародної конкурентоспроможності підприємства.

Відповідно до мети та завдань дослідження в роботі були використані такі методи: загально наукові методи теоретичного рівня (інтерпретаторсько-аналітичний, зокрема концептуальний аналіз наукової літератури з використанням інтерпретації, порівняння, систематизації та узагальнення – для дослідження теоретико-методичних основ підвищення міжнародної конкурентоспроможності підприємства), конкретно наукові(економічний аналіз та порівняння – для дослідження та зіставлення основних показників діяльності підприємства за різні роки), графічний – для наочного представлення результатів дослідження.

Інформаційною базою дослідження є учбова і спеціальна література, монографії, публікації в наукових та періодичних виданнях, а також бухгалтерська звітність підприємства.

Практичною базою дослідження є ПАТ «Турбогаз».

Наукова новизна одержаних результатів полягає в розвитку та уточненні теоретичних положень, розробці програми підвищення міжнародної конкурентоспроможності на промисловому підприємстві.

Дипломну роботу викладено на 117 сторінках. Вона складається зі вступу, трьох розділів, висновків, анотації роботи іноземною мовою, списку використаних джерел з 86 найменувань. Матеріал дипломної роботи проілюстровано 23 таблицями та 28 рисунками.